

Metodika realizácie RCT v prostredí verejnej správy SR – časť „Prípadové štúdie“

Dátum vytvorenia: 10. 11. 2022

Vypracovali: Anna Makarová

Dátum aktualizácie: 10. 11. 2022

OBSAH:

Prípadové štúdie RCT v oblasti verejných politík.....	3
1 Prípadová štúdia č.1 KONCESIONÁRSKE POPLATKY PRE ČT.....	3
1.1 „Carrots, Sticks, or Simplicity?“	3
1.2 Cieľ intervencie	3
1.3 Dizajn experimentu	4
1.4 Výsledky	7
2 Prípadová štúdia č.2: CENTRALIZÁCIA VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA.....	8
2.1 The effect of procurement centralization on government purchasing prices: evidence from a field experiment	8
2.2 Cieľ intervencie	9
2.3 Dizajn experimentu	9
2.4 Výsledky	10
3 Prípadová štúdia č.3 RANDOMIZOVANÝ TERÉNNY EXPERIMENT NA ZMENTU TEXTU ODPOVEDE KONTROLÓROV AUSTRÁLSKEHO DAŇOVÉHO ÚRADU (ATO).....	11
3.1 Behavioral insights on business taxation: Evidence from two natural field experiments ...	11
3.2 Cieľ intervencie	12
3.3 Dizajn experimentu	12
3.4 Výsledky	14
4 Prípadová štúdia č. 4: VPLYV INFORMÁCIÍ NA ROZHODNUTIE	15
4.1 „Would People Behave Differently If They Better Understood Social Security? Evidence from a Field Experiment“	15
4.2 Cieľ intervencie	16
4.3 Dizajn experimentu	16
4.4 Výsledky	18

Prípadové štúdie RCT v oblasti verejných politík

Náhodná kontrolovaná štúdia (Randomized control trial – RCT) je ideálny typ experimentu na testovanie kauzálnych súvislostí. Uskutočňujeme ho na náhodnej skupine jednotlivcov, ktorá je náhodne rozdelená do testovanej skupiny, ktorá dostáva intervenciu a kontrolnej skupiny bez intervencie.

Využívanie RCT môže významne pomôcť pri testovaní dopadov zavádzaných verejných politík alebo zmien existujúcich a porozumeniu behaviorálnych odpovedí obyvateľov.

1 Prípadová štúdia č.1 KONCESIONÁRSKE POPLATKY PRE ČT

1.1 „Carrots, Sticks, or Simplicity?“

Autori: Jana Cahlíková, Lubomír Cingl, Kateřina Chadimová, Miroslav Zajíček.

Problém

Podľa zákona, každá domácnosť pripojená na rozvod elektrickej energie je povinná platiť koncesionárske poplatky českej verejnoprávnej televízii (ČT) inak vznikajú právne dôsledky, avšak vynútenie povinnosti je ťažké, keďže televízny signál je voľne dostupný. Problém vynútiteľnosti platby koncesionárskeho poplatku je pre ČT veľmi významný, keďže až 90 % príjmov rozpočtu tvoria príjmy z koncesionárskych poplatkov. ČT má prístup k zoznamu potenciálnych neplatičov a posielala im list s výzvou na registráciu a zaplatenie poplatku.

Stručný popis

Listový RCT zameraný na zvýšenie ochoty zaregistrovať sa za platiteľa koncesionárskych poplatkov.

1.2 Cieľ intervencie

Zlepšenie dodržiavania predpisov pomocou jednotného prostredia v dvoch veľkých korešpondenčných experimentoch ($N_1=82\ 599$ a $N_2=51\ 142$) s potenciálnymi neplatičmi televíznych koncesionárskych poplatkov v Českej republike.

Sledované dáta

Pred a počas RCT: odpoveď na list, registrácia za koncesionára, doba odpovede (počet dní medzi doručením listu a registráciou odpovede).

1.3 Dizajn experimentu

Na základe preštudovanej literatúry autori pripravili 6 odporúčaných verzií listov pre testované skupiny na zvýšenie pravdepodobnosti registrácie za koncesionára. V prvom rade došlo k **zjednodušeniu pôvodného listu (T1)** a redukcia počtu použitých slov až o 60 % (z 382 slov na 162 slov) a na uľahčenie a motiváciu k okamžitej reakcii aj k **pridaniu QR kódu** pre jednoduchšiu registráciu – Kontrolná skupina. Na druhej strane listu boli informácie potrebné pre rozhodnutie o registrácii vo forme najčastejšie kladených otázok. V jednotlivých verziách bol do textu na prvej strane vložený odsek, ktorého text závisel od verzie listu pre danú testovanú skupinu .

Autori použili dve textové stratégie zamerané na **T2 vyvolanie preferencie** pre určenie účelu poplatku a **T3 vysvetlenie účelu poplatku**. Ďalej využili stratégie známe z už v minulosti uskutočnených štúdií a to zdôrazňovanie: **T4 právnych dôsledkov nedodržiavania pravidiel**, **T5 hodnoty služieb za poplatok** a **T6 sociálnych noriem**. Novinkou štúdie je, že použili aj úpravy obálky tak, že na neumiestnili 1.) logo ČT, 2.) obrázok kreslenej postavičky Aja a Maxipes Fík (doplnený nálepkou vo vnútri), alebo 3.) červený nápis Dôležité. Použitie obálok bolo v každej textovej verzii listu randomizované na úrovni veku a okresu.

Porovnanie pôvodného a zjednodušeného listu

Tento projekt je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu

Varianty manipulácií zjednodušenej verzie

Web stránka pre T2 Participácia

Průzkum k využití koncesionářských poplatků

Pomozte nám zjistit, k čemu a jak jsou využívány koncesionářské poplatky. Díky tomuto dotazníku budeme moci lépe nakládat s prostředky tak, abyste byli vy, naši koncesionáři, maximálně spokojeni.

Vyberte 3 typy pořadů, které jsou pro Vás nejdůležitější a přáti byste si je vidět na CT.

Filmy
 Serióly
 Dokumenty
 Sport
 Hudba
 Dětské pořady a pořady pro mládež

Zábava
 Vzdělávání
 Zpravodajství
 Publicistika

Napište 3 názvy konkrétních pořadů České televize, které Vás v posledních letech zaujaly nejvíce a v budoucnu byste chtěli vidět více jim podobných.

1 Vpíšte, prosím, minimálně jednu a maximálně tři možnosti:

1.

2.

3. Máte slovo s M. Jirkovou

Které služby České televize mimo televizníno vysílání využíváte?

Iyulání/archiv pořadů na webových stránkách
 HbbTV aplikace
 Mobilní aplikace
 Žadne

© Česká televize 1996 - 2017

Shrnutí informačních manipulací v dopise

1. ZÁKLADNÍ VERZE

Žádný text

2. PROČ

Proč existují TV poplatky? Televizní poplatky zajišťují, že v České republice existuje nezávislá veřejnoprávní televize, která podporuje domácí televizní a filmovou tvorbu, poskytuje veřejnosti vyvážené zpravodajství a další služby. Televizní poplatky představují stabilní zdroj financování CT a tvoří 90% jejich příjmů. Množství reklam v CT je navíc omezené zákonem. Díky televizním poplatkům tak není Česká televize závislá na příjmech ze státního rozpočtu ani ze soukromých zdrojů...

3. CO ZA TO

Co za poplatky dostáváte? Česká televize na svých šesti kanálech vysílá přes 110 hodin pořadů denně. Dvě třetiny z nich i sama vyrábí, například celodenní zpravodajství, pořady pro děti (Večerníček), seriály (Rapl, Doktor Martin), koprodukční filmy (Anděl Páně 2, Teorie tygra), sportovní přenosy (MS v hokeji, EURO 2016, LOH) či kvalitní zábavné pořady (StarDance). Řekněte nám, jaké druhy pořadů jsou nejdůležitější právě pro Vás, na www.ceskatelevize.cz/tvujnazor.

4. SPOLUČÁST NA PROGRAMU

Jaké pořady chcete vidět? Česká televize na svých šesti kanálech vysílá přes 110 hodin pořadů denně. Dvě třetiny z nich i sama vyrábí, například celodenní zpravodajství, pořady pro děti (Večerníček), seriály (Rapl, Doktor Martin), koprodukční filmy (Anděl Páně 2, Teorie tygra), sportovní přenosy (MS v hokeji, EURO 2016, LOH) či kvalitní zábavné pořady (StarDance). Řekněte nám, jaké druhy pořadů jsou nejdůležitější právě pro Vás, na www.ceskatelevize.cz/tvujnazor.

5. HROZBA

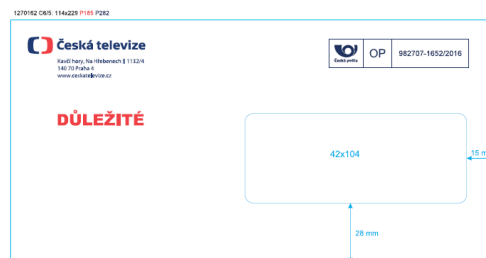
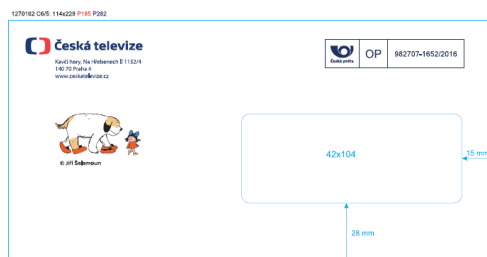
Jaké hrozí následky, pokud neodpovíte? Pokud nebudete na tuto výzvu do 30 dnů reagovat, bude Česká televize, na základě Zákona o rozhlasových a televizních poplatcích (č.349/2005 Sb. §4, odst. 1), nucena předpokládat, že televizní poplatek platit máte, ale neplatíte jej. V tom případě hrozí pokuta a zpětná úhrada poplatků po dobu užívání televizního přijímače. Česká televize však této možnosti využít nechce, pokud to nebude nezbytně nutné.

Jak tedy odpovědět?

6. SOCIÁLNÍ NORMA

Normální je totiž platit. Devět z deseti domácností v České republice televizní poplatky řádně hradí, jak jim ukládá zákon. Proč by Vaše domácnost měla být výjimkou? Pokud máte doma televizi, ale poplatky za ni neodvádíte, nacházíte se ve skupině „černých pasažérů“, za které platí ti poctiví.

Ortogonalna manipulácia na označenie obálky

Tento projekt je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu

Randomizácia

	E1_Kontrolá	E2_Večerníček	E3_Dôležité	Celkom
T1_Kontrolná	6,536	3,269	3,271	13,076
T2_Participácia	6,537	3,270	3,270	13,077
T3_Prečo	6,541	3,267	3,267	13,075
T4_Zastrašenie	6,542	3,267	3,270	13,079
T5_Výmena	6,538	3,271	3,270	13,079
T6_Sociálna norma	6,539	3,272	3,269	13,080
Celkom	39,233	19,616	19,617	78,466

Randomizácia - náhodne priradenie účastníkov experimentu do jednotlivých skupín (kontrolnej a testovacej), aby sme vylúčili ďalšie efekty, ktoré by mohli pôsobiť na ich správanie. Počet oslovených v každej bunke je randomizovaný podľa kraja (prvé číslo PŠČ a vekovej skupiny (31-38. 39-47), počet domácností, ktoré nedostali žiaden list je 4,133 (5% všetkých potenciálnych neplatičov).

1.4 Výsledky

Figure 2: Experiment 1, response and registration rates across text treatments

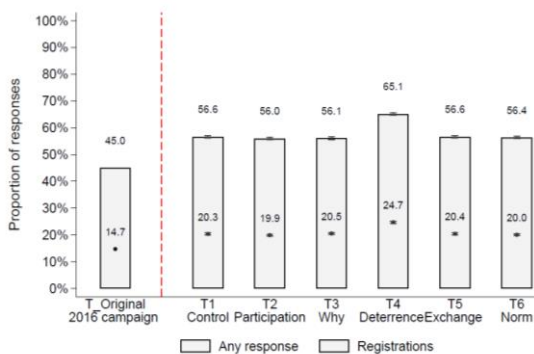
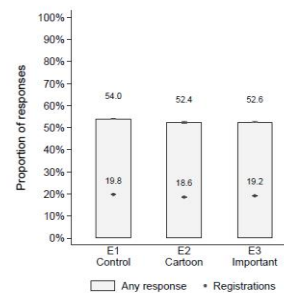

Figure A.4: Experiment 1, response and registration rates across envelope treatments from sent letters

Note: Error bars indicate the standard errors of the mean. Percentages indicate the share of households replying in any way to the letter, or registering to payments, out of all sent letters in a treatment.

Výsledok ukazuje veľký účinok pripomenutia formu prijatia akéhokoľvek listu, zjednodušenia a odstrašujúceho postupu. Základný list v T1_kontrolná skupina generuje veľkú mieru odozvy a registrácie (56,6 % resp. 20,3 %, v porovnaní s kontrolnou skupinou s placebo, ktorá nedostala žiadny list (miera registrácií 0,048 %) a v porovnaní s pôvodnou verziou listu (45,0 % a 14,7 % v predchádzajúcej kampani ČT v roku 2016). Jediná verzia listu, ktorý sa odlišuje od kontrolnej skupiny je T4 Zastrašenie, ktorý pridáva 8,5 percentuálneho bodu (p.b.) k účinku základného listu pre mieru odozvy a 4.4 p.b. pre mieru registrácie. Výsledky oboch úprav obálok sú podobné.

Tento projekt je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu

Návrh na zmenu politiky

Zjednodušenie textu a zvýraznenie právnych dôsledkov podstatne zlepšuje efektívnosť listu – výsledok replikovaný na novej vzorke o dva roky neskôr.

QR kód prináša len mierne vylepšenie, najmä v nižšej vekovej skupine.

V súčasnosti je využívaný formát listu „Zastrašenie“ na celej vzorke neplatičov koncesionárskych poplatkov. Rozosielanie listov vyplýva zo zákona a tak sa nezmenili náklady ale zvýšila sa pravdepodobnosť zvýšenia výberu poplatkov.

Ekonomický efekt uplatnenia výsledku

ČT zo zákona musí posilať listy do domácností s nevyriešeným statusom, preto by náklady na odosielanie listov vznikli aj bez RCT. V prípade štandardnej listovej kampane ČT ročne rozošle listy v priemere na 80 000 adries a využitie T4 Zastrasenie zvýši počet evidovaných domácností zo 14,1 % na 24,8 %, čistý zisk ČT z projektu je to asi 500 000 Eur ročne.

2 Prípadová štúdia č.2: CENTRALIZÁCIA VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA

2.1 *The effect of procurement centralization on government purchasing prices: evidence from a field experiment*

Autori: Ole Helby Petersen , Mads Dagnis Jensen a Yosef Bhatti

Problém

Tvorcovia politik a orgány verejnej správy sa snažia dosiahnuť viac za menej a experimentujú s cenovo výhodnejšími spôsobmi nákupu služieb a tovarov na trhu. Viacero z nich spustilo centralizované obstarávanie ako prostriedok na zníženie nákladov a zvýšenie ekonomickej efektívnosti nákupu. Z klasickej ekonomickej perspektívy centralizácia prináša agregáciu verejného dopytu a úspory z rozsahu tým, že zníži jednotkovú nákupnú cenu. Jej nevýhodami sú **znížená konkurencia počas trvania zmluvy**, strata informácií medzi centrálnou a decentralizovanou úrovňou a nedostatočné prispôsobenie sa lokálnemu dopytu.

Stručný popis

Randomizovaný terénny experiment v nákupe leteckej dopravy v dánskej ústrednej vláde s cieľom systematicky preskúmať vplyv centralizácie obstarávania na obstarávacie ceny.

Tento projekt je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu

2.2 Cieľ intervencie

Výskumnou otázkou, ktorou sa štúdiá riadi, je, či **centralizované obstarávanie** vládnej leteckej dopravy poskytuje vyššie alebo nižšie obstarávacie ceny v porovnaní s decentralizovaným obstarávaním tej istej cesty?

Sledované dáta

Jednotkové náklady (vrátane všetkých daní, poplatkov za kreditnú kartu a manipulačných poplatkov, teda celková nákupná cena) na 600 ciest v testovanej skupine a náklady na nákup rovnakých 600 ciest v dvoch kontrolných skupinách.

2.3 Dizajn experimentu

Terénny experiment zahŕňa **náhodný nákup 600 ciest** od každého z troch rôznych poskytovateľov (celkovo 1 800 nákupov): **cestovná kancelária poskytovateľa centralizovaného rámca**, od ktorej si musia všetci zamestnanci dánskej ústrednej vlády kúpiť letenku (**testovaná skupina**), a **dve skupiny rovnakých nákupov priamo od leteckého dopravcu a zo všeobecnej webovej stránky** na cestovanie lietadlom (**dve kontrolné skupiny**). Všetky cesty v experimente sú identické. Terénny experiment bol navrhnutý tak, aby systematicky skúmal nákupné ceny za rovnaké lety nakupované v rámci centralizovaných a decentralizovaných vládnych nákupov. Ceny poskytovateľa centrálnej rámcovej zmluvy predstavujú experimentálnu verziu pre testovanú skupinu, a porovnávame ich s nákupmi od dvoch trhových dodávateľov (kontrolné skupiny). Dodávateľmi sú: (1) cestovná kancelária, ktorá je súkromným predajcom spravujúcim nákup leteniek prostredníctvom centrálnej rámcovej zmluvy (Testovaná skupina); (2) Skyscanner, je všeobecný prehliadač, ktorý porovnáva ceny leteniek od rôznych dodávateľov vrátane leteckých spoločností a cestovných kancelárií (kontrolná skupina 1); a (3) ceny jednotlivých leteckých spoločností získané priamo z ich webových stránok (kontrolná skupina 2). Predmetom záujmu je kúpna cena centrálnej rámcovej zmluvy v porovnaní s najlacnejšou z dvoch trhových alternatív za rovnaké produkty.

Popis jednotlivých testovaných intervencií

T1 Kontrolná skupina 1 – Ceny z prehliadača

T2 Kontrolná skupina 2 – Ceny cestovných kancelárií

T3 Testovaná skupina – Centralizovaný nákup

Randomizácia

Všetky cesty sú identické, pokiaľ ide o trasu, leteckého dopravcu a rezervačnú triedu. Pre každú cestu našli troch dodávateľov a zaznamenali cenu s poplatkami aj bez nich. Prechádzali stránku každého dodávateľa na danom lete bezprostredne po sebe, aby zabezpečili porovnateľnosť. Letecký priemysel používa zaznamenávanie online vyhľadávania na úpravu cien v reakcii na aktivitu vyhľadávania konkrétnych trás a rezervačných tried. Preto tiež náhodne vyberali, z ktorej stránky zaznamenajú cenu ako prvú, aby vylúčili možnosť, že by poradie vyhľadávania mohlo ovplyvniť ceny.

Tento projekt je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu

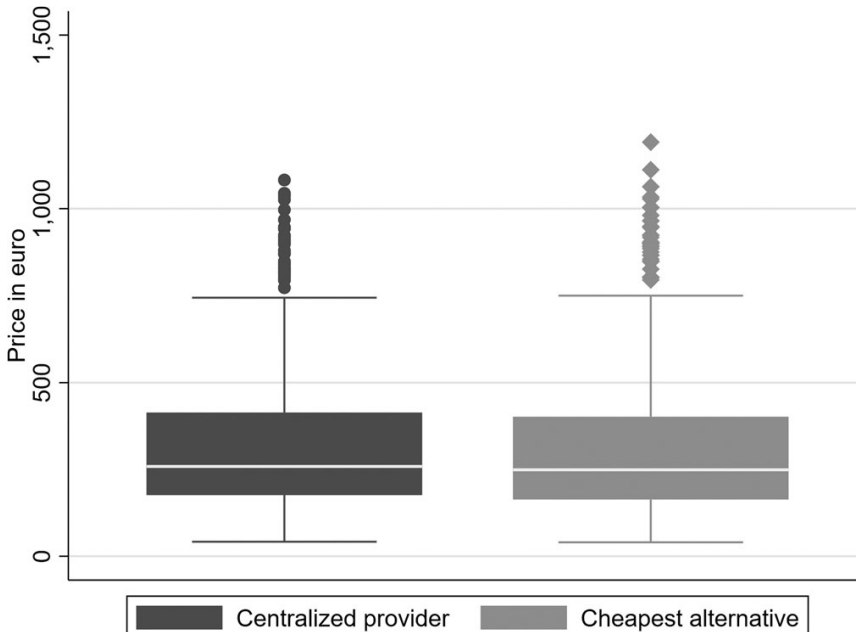
Terénny experiment zahŕňa tri kroky:

1. **definícia** 600 jász na základe údajov o cestovných destináciách zamestnancov dánskej vlády od centrálného poskytovateľa obstarávania na prehľad o najbežnejších modeloch cestovania. Špecifické charakteristiky cesty boli vopred určené pomocou parametrov: (1) trasa, (2) dátum odchodu, (3) čas odchodu, (4) dátum návratu a (5) čas návratu. Kombináciou týchto parametrov (s vopred nastaveným podielom ciest s daným atribútom) boli generované náhodné cesty.
2. **identifikačné vyhľadávanie**, na určenie konkrétneho letu, ktorý sa má porovnávať. Výber letu, ktorý je najbližšie k vopred stanovenému času odletu, a spomedzi možností návratu ten, ktorý je najbližšie k vopred stanovenému dátumu a času návratu.
3. **výber identickej cesty** k ceste definovanej v prvom a druhom kroku a zaznamenanie ceny u poskytovateľa centrálného rámca a dvoch kontrolných skupín. Ide o kúpnu cenu vrátane daní, poplatkov kreditnej karty a manipulačných poplatkov. Poradie, v ktorom sa tri ceny vyhľadávajú a získavajú z webových stránok je randomizované kvôli možnosti, že poradie vyhľadávania by mohlo ovplyvniť cenu (ceny v odvetví sú známe tým, že sa zvyšujú, keď cestovné systémy zaznamenajú aktivitu).

2.4 Výsledky

Súkromná cestovná kancelária, ktorá rezervuje letenky zakúpené prostredníctvom centralizovanej rámcovej zmluvy, má vyššiu priemernú cenu v porovnaní s najlacnejšou alternatívou. Cenový rozdiel je štatisticky významný na úrovni 0,05. Z vecného hľadiska je však rozdiel 3.2 € dosť malý, zodpovedá zhruba 1 % priemernej ceny lístka (vrátane všetkých poplatkov). **Nákup leteniek prostredníctvom centrálnej rámcovej dohody je o niečo drahší ako nákup rovnakých produktov v decentralizovanom systéme.**

Graf: Rozdelenie cien za centrálnu rámcovú dohodu a najlacnejšiu alternatívu.

Tento projekt je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu

Ďalšie cenové rozdiely medzi centralizovanými a decentralizovanými alternatívami vidíme pri porovnaní mediánov, pretože sú menej citlivé na extrémne pozorovania. Obrázok znázorňuje rozdelenie cien pre dve skupiny – biela vodorovná čiara v rámečkoch predstavuje mediány. **Pri centralizovanom obstarávaní je medián 257 € v porovnaní s 249 € pre najlacnejšiu alternatívu (rozdiel okolo 3 % z kúpnej ceny).** Podobné výsledky možno nájsť pre dolné kvartily (176 € pre centralizované obstarávanie vs. 165 € pre najlacnejšiu alternatívu) a horné kvartily (410 € pre centralizované obstarávanie vs. 402 € pre najlacnejšiu alternatívu). Tieto dodatočné analýzy naznačujú, že **centralizovaný nákup vládnych leteniek je o niečo drahší ako decentralizovaný nákup bez ohľadu na metódu odhadu.**

3 Prípadová štúdia č.3 RANDOMIZOVANÝ TERÉNNY EXPERIMENT NA ZMENTU TEXTU ODPOVEDE KONTROLÓROV AUSTRÁLSKEHO DAŇOVÉHO ÚRADU (ATO)

3.1 Behavioral insights on business taxation: Evidence from two natural field experiments

Autori: Amira Hentati, Erik Forsell, Brjánn Ljótsson, Viktor Kaldó, Nils Lindefors, Martin Kraepelien.

Problém

Nedodržiavanie daňových predpisov je vážnym problémom pre vlády na celom svete. Neuhradené platby daní podkopávajú schopnosť vlád poskytovať verejné služby a predstavujú hrozbu pre vnímanú spravodlivosť daňového systému. Hlavný podiel na tejto sume možno pripísať podnikom, ktoré často dlhujú viac ako dvakrát toľko v porovnaní s individuálnymi daňovníkmi. Firmy a živnostníci majú viac príležitostí na daňové úniky, pretože menej často podliehajú dani zrážanej pri zdroji ich platieb a podávaniu správ tretej strane. V dôsledku toho sa zistí len asi polovica pochybení.

Stručný popis

Experiment skúma dodržiavanie povinností zamestnávateľov, ktorí v Austrálii musia odviezť peniaze do rôznych vládnych fondov, aby splnili svoje daňové a dôchodkové povinnosti. Terénni kontrolóri a interní kontrolóri ATO pravidelne komunikujú s daňovníkmi a posielajú im oznámenie o kontrole dodržiavania povinností zamestnávateľa. Experiment pozostáva z dvoch častí. Prvá časť hodnotí vplyv zmeny interných smerníc používaných terénnymi kontrolórmí na zvýšenie povedomia o relevantnosti platieb daňových dlhov. Nové usmernenia používajú niekoľko techník na zvýraznenie najdôležitejších vlastností úspešného procesu auditu. Druhá časť je zameraná na skúmanie efektu zjednodušenia listu a zmeny telefónneho skriptu interných kontrolórov s cieľom ponúknuť daňovníkom priame spojenie s úradníkom ATO na vypracovanie vhodného platobného plánu.

Tento projekt je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu

3.2 Cieľ intervencie

Prostredníctvom zjednodušenia listu a zmeny v komunikácii pracovníkov smerom k daňovníkom dosiahnuť zníženie nedoplatku na daniach a zlepšiť platobnú disciplínu pri daniach platených zamestnávateľmi.

Sledované dáta

Výsledky štúdie zahŕňajú vydané opatrenia na vymáhanie pohľadávok, trvanie cyklov prípadov a informácie o tom, či daňový úrad ATO počas kontrol zvýšil počet vydaných oznámení o chybe (ukazovateľ toho, že daňovníci si nespĺnili svoju povinnosť podať žiadosť). Miery výsledkov: suma vyzbieraná počas kontroly; suma, ktorú daňovník dlhuje po uzavretí prípadu; premenná označujúca, či ATO podala oneskorený platobný výmer (odrážajúci, že daňovníci si nespĺnili svoje povinnosti pri podávaní priznaní), a počet dní trvania cyklu prípadu.

3.3 Dizajn experimentu

Intervencia čerpá z medzinárodných skúseností v oblasti výberu daní a vymáhania pohľadávok s názvom Payment Thinking, priekopníkom je Švédsky daňový úrad – ide o jednotný prístup k výberu daní, ktorý je vnímaný ako súčasť všetkých činností daňového úradu. **Kritickým prvkom prístupu je zamerať sa na daňovníkov s nesplatenými záväzkami správnym zásahom v správnom čase.** Zásah, motivovaný týmto prístupom, nahrádza interné smernice ATO s cieľom zvýšiť povedomie o relevantnosti platieb daňových nedoplatkov.

Aj keď sú nové usmernenia podstatne dlhšie (22 strán oproti 14 stranám), sú čitateľnejšie: Dokument je dobre štruktúrovaný a hneď na začiatku zdôrazňuje najdôležitejšie aspekty procesu kontroly v teréne (napr. nové usmernenia uvádzajú oveľa skôr, že "konečným cieľom negociačného konania je získať platbu v plnej výške", zatiaľ čo staré pokyny "skrývajú" tieto informácie v podsekcii na strane 6.). Okrem toho, poskytnutím príkladov úspešných negociácií s daňovníkmi v prílohe sa **nové usmernenia zameriavajú na heuristiku dostupnosti, mentálnu stratégiu**, ktorá dáva dostupným funkciám silnejší vplyv na rozhodnutia, zatiaľ čo menej dostupné informácie sa do značnej miery ignorujú.

Druhá časť experimentu sa zameriava na administratívne kontroly. Interní audítori môžu kontaktovať podniky, keď zistia neuhradené záväzky zamestnávateľa a poslať im „oznámenie o kontrole“ ako follow-up. V tomto postupe sa vykonali dve zmeny: Po prvé, **telefónny skript kontrolórov testovanej skupiny bol upravený** tak, aby daňovníkom ponúkol priame spojenie („Warm transfer“) na úradníka ATO, aby vypracovali vhodný platobný plán, táto ponuka počas telefonických rozhovorov je v súlade s prístupom Payment Thinking, ktorý zdôrazňuje dôležitosť načasovania zásahov. Ponuka môže tiež zvýšiť vnímanie daňovníka, že s ním daňový úrad zaobchádza spravodlivo a úctivo, čo zase môže zlepšiť dodržiavanie pravidiel.

Skript telefonátu

Kontrolná skupina (skript na interného kontrolóra)

(. . .) "K dnešnému dňu je na účte <vás><vašich klientov> dlh vo výške <suma> \$, ktorý sa môže v dôsledku tejto kontroly zvýšiť. Musím vás upozorniť na túto skutočnosť a na možnosti platieb, ktoré má <váš><váš klient> k dispozícii na zaplatenie tohto dlhu". (. . .) (. . .)

„Ak <vy><váš klient> nie ste schopní zaplatiť túto sumu v plnej výške, možnosťou môže byť plán platieb. Ak <vy><váš klient> chcete vedieť viac o tejto možnosti, kontaktujte naše oddelenie dlhov na [telefónne číslo] alebo navštívte webovú stránku ato.gov.au". (...)

Testovaná skupina

A ZÁKAZNÍK

(. . .) "K dnešnému dňu je na vašom účte dlh vo výške <suma> \$, ktorý sa môže v dôsledku tejto kontroly zvýšiť. Musím vás o tom a možnostiach platby, ktoré máte na zaplatenie dlhu, upozorniť. Ak nemôžete zaplatiť túto sumu v plnej výške, možnosťou môže byť plán splátok.

Do správneho oddelenia ATO môžete zavolať na [telefónne číslo] v pracovných dňoch od 8:00 do 18:00. **Ak vysvetlíte svoje okolnosti a snažíte sa urobiť správnu vec, sme odhodlaní vám pomôcť**, ak je to možné. P, s ktorým budete hovoriť, bude potrebovať vedieť viac o vašej finančnej situácii a okolnostiach, aby s vami mohol spolupracovať na nastavení splátkového kalendára, ktorý je pre vás zvládnuteľný. Môžem vás prepojiť aj teraz." (. . .) (warm transfer - na včasnú dlhovú intervenciu).

B DAŇOVÝ AGENT

(. . .) "K dnešnému dňu je na účte vašich klientov dlh vo výške <suma > \$, ktorý sa môže v dôsledku tejto kontroly zvýšiť. Musím vás upozorniť na túto skutočnosť a na možnosti platby, ktoré majú vaši klienti k dispozícii na zaplatenie tohto dlhu. Ak váš klient nie je schopný zaplatiť túto sumu v plnej výške, možnosťou môže byť plán splátok.

Váš klient môže zavolať na oddelenie v ATO na [telefónne číslo] v pracovných dňoch od 8:00 do 18:00. Ak váš klient vysvetlí svoju situáciu a snaží sa urobiť správnu vec, sme odhodlaní pomôcť mu, ak je to možné. Pracovník, s ktorým bude váš klient hovoriť, bude potrebovať vedieť viac o jeho finančnej situácii a okolnostiach, aby s ním mohol spolupracovať na nastavení splátok, ktoré bude pre vášho klienta zvládnuteľné." (...)

List, ktorý ATO následne posiela bol zjednodušený. Na rozdiel od kontrolného listu, ktorý pozostáva z piatich presne napísaných strán, list v kontrolnej skupine uvádza najdôležitejšie otázky na prvej strane a ďalšie informácie uvádza v prílohe.

Confirmation of your employer obligations audit

Dear <Recipient title, Recipient surname OR Sir/Madam>

As discussed on <DD Month CCYY> with <you> [or] your tax representative, we are checking your compliance with your employer obligations.

[Delete options in table that are not required.]

Pay as you go (PAYG) withholding	<DD Month CCYY> to <DD Month CCYY>
Super guarantee (SG)	<DD Month CCYY> to <DD Month CCYY>

We will check that you have:
 - correctly withheld the PAYG withholding amounts from salary, wages and other payments
 - correctly reported the withheld amounts to us in your activity statement, and
 - complied with your super guarantee obligations.

[Insert only if there is an existing tax liability]
 Our records show you have an existing tax debt. We will discuss payment of this debt during the audit.

PAYG withholding
 The amounts reported by your employees in their <CCYY> and <CCYY> tax returns are more than the amounts you reported to us.

[Include one of the following options, delete those not applicable]

[Option 1 - Insert for overdue activity statements and FTN cases]
 We discussed your overdue activity statement(s). The overdue activity statement(s) should be lodged by the date(s) shown in the enclosed form. If you have other activity statements that fall due during the audit period, you need to lodge these on time.

If you don't lodge [or] [them] by the date(s) shown in the enclosed form(s), we may without further notice, determine the PAYG withholding amount(s) you withheld based on information available to us. You will be liable to a penalty equal to <25%> [or] <50%> of the amount(s) withheld.

[Option 2 - Insert for under-notified cases]
 We discussed the under-notified PAYG withholding amount(s) you reported to us. You need to lodge <revised activity statement(s)> to correct this for the period(s) and by the date(s) shown in the enclosed form.

[Option 3 - Insert for overdue PAYG payment summary statement]
 As discussed, your overdue PAYG payment summary statement for <CCYY> and <CCYY> financial years should be lodged by <DD Month CCYY>. If you have other payment summary statements that fall due during the audit period, you need to lodge these on time.

[End of options]

Superannuation guarantee

[Include one of the following options, delete those not applicable]

[Option 1 - Select where SG non-compliance is not confirmed]
 If you have not complied with your superannuation guarantee obligations for the period <SG POR start date> to <SG POR end date>, you are liable for the superannuation guarantee charge (SGC) and additional SGC, by way of penalty, up to 200% of the SGC.

You need to immediately lodge a Superannuation guarantee charge statement - quarterly and pay the SGC to us. If you lodge the statement(s) we may reduce the penalty to 25% of the SGC. For further information about how to complete and lodge SGC statements, go to our website, ato.gov.au/super/perforemployers.

If you don't lodge the statement(s), we may without further notice, issue <SGC default SGC assessment> based on information available to us. You will then be liable to additional SGC, by way of penalty, up to 200% of the SGC.

W# <ReturnUnclaimedAddressBarCode>

<Title> <First Name> <Middle Name> <Surname>
 <Suffix><Organisation>
 <Address Line 1>
 <Address Line 2>
 <LOCALITY> <STATE> <POSTCODE>
 <COUNTRY>

Reply to: <address>

Our reference: <our reference>
 Contact officer: <contact officer>
 Phone: <phone number>
 Fax: <fax number>
 <Case ID> <Case ID>
 <ABN> <ABN>
 <Letter date>

Notice of audit - employer obligations

Dear <Title> <Surname> <Sir/Madam>

We are checking your compliance with your employer obligations as discussed with <you> <your tax representative> on <DD Month CCYY>.

We will check that you have:

- correctly withheld the PAYG withholding amounts from salary, wages and other payments
- correctly reported PAYG withholding amounts to us in your activity statement, and
- complied with your super guarantee obligations.

[Insert only if there is an existing tax liability]
 Our records show you have an existing tax debt. We will discuss payment of this debt with you during the audit.

What you need to do

- By <DD Month CCYY> Complete and send the enclosed Employer obligations audit form to us
- By <DD Month CCYY> Lodge the documents shown in the enclosed Lodgment Planner

If you have any questions, please phone XXXXXXXX between 9.00am and 5.00pm, Monday to Friday and ask for <Compliance officer name> on extension <Compliance officer extension number>.

Yours <sincerely> <faithfully>

<Deputy Commissioner's Name>
 Deputy Commissioner of Taxation

cc: <taxpayer> <tax representative>

Randomizácia

Randomizácia priradenia kontrolórov do testovanej a kontrolnej skupiny je založená na generátore náhodných premenných v systéme Stata a každý audítor pracoval na niekoľkých (zvyčajne 5 – 6) prípadoch.

Na zohľadnenie prípadov, ktoré riešil ten istý audítor sú štandardné chyby klastrované na úrovni audítora. Potenciálnym problémom dizajnu experimentu je možnosť systematického pridelenia audítorov k prípadom. Výsledky by boli napríklad skreslené, ak by na zložitejšie prípady boli pridelení skúsenejší audítori. Preto boli všetci audítori požiadaní, aby sa zúčastnili na prieskume a poskytnúť informácie o svojom pohlaví, úrovni vzdelania a počte rokov audítorskej praxe. Žiaľ, prišlo len 24 odpovedí (16 terénnych a osem interných audítorov). Pri skúmaní vzťahu medzi charakteristikami audítora a premennými, o ktorých sa očakáva, že budú spojené s obtiažnosťou prípadu (vrátane dlžnej sumy na začiatku prípadu, príjmu firmy a počtu zamestnancov), však neexistujú dôkazy o systematickom zadávaní.

3.4 Výsledky

Základné charakteristiky testovanej a kontrolnej skupiny pre terénnych aj interných kontrolórov: Veľká väčšina podnikov kontrolovaných terénnymi kontrolórami boli mikropodniky (88 % v kontrolnej skupine a 91 % v testovanej skupine). Priemerný počet zamestnancov sa medzi podnikmi v testovanej skupine (23) a kontrolnej skupine (10,7) líši, ale tento rozdiel nie je štatisticky významný. Zatiaľ čo celkový príjem podnikov v testovanej a v kontrolnej skupine je približne rovnaký, priemerná dlžná suma na začiatku experimentu je o niečo vyššia v kontrolnej skupine (54 829,- AUD) ako v testovanej skupine (39 014,- AUD). Tento rozdiel nie je štatisticky významný.

Výsledky experimentu nasvedčujú tomu, že zmena telefónneho skriptu priradených kontrolórov a zjednodušenie listu znížili podiel štandardných hodnotení, ktoré ATO uskutočnila o 69 %, čo naznačuje, že podniky reagujú na určité typy poštuchnutí.

Tento projekt je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu

Návrh na zmenu politiky

Veľký efekt experimentu objasňuje typ intervencií motivovaných behaviorálnymi poznatkami, ktoré môžu potenciálne zvýšiť dodržiavanie daňových povinností. Zdá sa, že podniky konajú „racionálnejšie“ ako jednotlivci zo štrukturálnych dôvodov (podniky môžu mať viac ako jednu osobu, ktorá je zodpovedná za daňové priznanie a je menej pravdepodobné, že budú ovplyvnené individuálnymi rozhodnutiami ako jednotliví daňovníci).

V dôsledku toho sa intervencie, ktorých cieľom je znížiť frikčné náklady pre podniky, javia ako najslubnejšie pri zameraní sa na dodržiavanie predpisov. **Zmena štruktúry telefónneho rozhovoru interných kontrolórov s cieľom pomôcť pri nastavení platobných podmienok a zjednodušenie následného listu uľahčuje rozhodovanie sa podnikov.**

4 Prípadová štúdia č. 4: VPLYV INFORMÁCIÍ NA ROZHODNUTIE

4.1 „Would People Behave Differently If They Better Understood Social Security? Evidence from a Field Experiment“

Vplyv informácií na rozhodnutia o zapojení sa do pracovného procesu a uplatňovanie dávok sociálneho zabezpečenia

Autori: Jeffrey B. Liebman, Erzo F. P. Luttmer.

Stručný popis

Randomizovaný terénny experiment zameraný **na zvýšenie zapojenia sa do pracovného procesu.**

Problém

Nástroje sociálnej politiky vrátane sociálno-právnej úpravy vytvárajú komplexné stimuly pre rozhodovanie sa jednotlivcov o ponuke práce, odchode do dôchodku a tvorbe dlhodobých úspor. Ak jednotlivci týmto stimulom nerozumejú alebo ich nedokážu správne vnímať, môžu robiť ekonomické rozhodnutia, ktoré nie sú pre nich vhodné, čo môže spôsobovať ich nespokojnosť so sociálnym systémom. Dôležitou otázkou je, či existujú relatívne lacné nástroje poskytujúce informácie, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu rozhodovania a k vyššej miere spokojnosti. Napríklad, do akej miery by jednoduchá brožúra zaslaná poskytovateľom sociálneho zabezpečenia mohla rozšíriť znalosti jednotlivcov o systéme sociálnych podpôr?

4.2 Cieľ intervencie

Identifikovať mieru vplyvu zvýšenia miery informácií o sociálnom systéme u jednotlivcov pomocou jednoduchého a relatívne lacného nástroja (**brožúry**) a sledovať efekt poskytnutia tejto informácie na rozhodnutie sa jednotlivcov zapojiť sa do pracovného procesu a na správanie pri uplatňovaní dávok sociálneho zabezpečenia.

Sledované dáta

Rozhodnutia účastníkov experimentu o zapojení sa do pracovného procesu a čerpaní sociálnych dávok v nadväznosti na ich zaradenie do skupiny s intervenciou a kontrolnej skupiny (bez intervencie). Doplnkovo boli tiež sledované údaje o vedomostiach týkajúcich sa sociálneho systému a socio-demografické charakteristiky účastníkov.

4.3 Dizajn experimentu

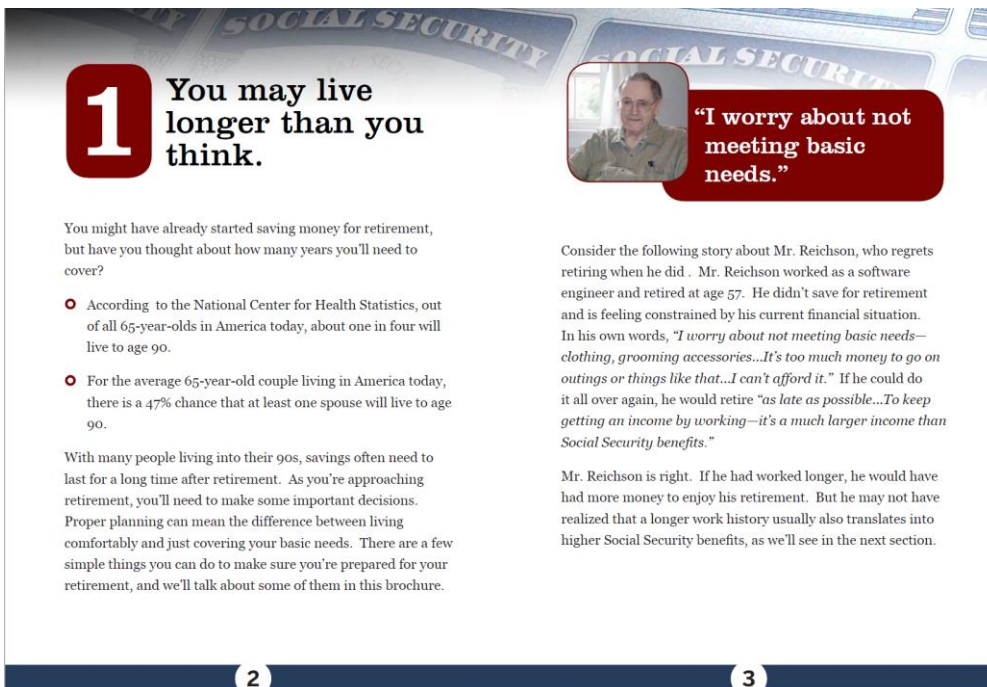
Dizajn experimentu pozostáva z dvoch fáz. Prvá fáza zahŕňala **terénny randomizovaný experiment**, ktorej sa zúčastnilo 2 483 účastníkov vo veku 60-65 rokov, ktorí boli telefonicky oslovení s využitím náhodných telefónnych čísel a ktorí súhlasili s tým, že raz týždenne vykonajú 15 až 20-minútový prieskum cez internet pomocou počítača alebo WebTV výmenou za bezplatný prístup na internet alebo WebTV¹. Účastníci pochádzali z poolu subjektov spoločnosti, ktorá sa na experimente podieľala a disponovala základnými socio-demografickými informáciami o týchto osobách, tým bolo možné zabezpečiť reprezentatívnosť vzorky populácie USA. **Zameriavali sa na pracujúcich jednotlivcov v blízkosti dôchodkového veku**, pretože to je populácia, na ktorej sa s najväčšou pravdepodobnosťou prejavia behaviorálne účinky informačnej intervencie v časovom rámci experimentu. Títo účastníci boli randomizovaní medzi skupinu s intervenciou a kontrolnou skupinou. **Účastníci v intervenčnej skupine boli následne pozvaní na absolvovanie tutoriálu o sociálnom zabezpečení** (online tutoriál a brožúra). Miera dokončenia webového tutoriálu bola 76,8 percenta pre skupinu s intervenciou ako celok a 91,6 percenta pre členov skupiny s intervenciou, ktorí vykazovali behaviorálne účinky informačnej intervencie v časovom rámci experimentu. **Členovia kontrolnej skupiny nedostali žiadne materiály** (či už poštou, ani online). V brožúre aj vo webovom návode boli informácie o troch témach: plánovania dôchodkových financií, vzťah medzi dôchodkovým vekom a životnou úrovňou počas dôchodku a informácie o vplyve zníženia súčasných dávok sociálneho zabezpečenia, ktoré je kompenzované vyššími dávkami v budúcnosti. Navrhovaná informačná intervencia vychádzala z dostupnej psychologickej vedeckej literatúry a brala do úvahy, že mnohí respondenti môžu mať problém zapamätať si informácie prezentované vo forme čísel a štatistík. Účastníkom preto boli informácie sprostredkované ako príbehy z bežného života. a informácie tak boli poskytované vo forme príbehov. Tutoriál i brožúra tiež poskytovala odkazy na telefónne čísla a ďalšie zdroje informácií o sociálnom zabezpečení. Brožúru autori vytlačili na lesklý papier, použili pomerne veľké písmo a opatrili sme ju profesionálnou farebnou úpravou, aby sme prilákali respondentov na jej prečítanie. Dizajnová úprava brožúry vychádzala z výsledkov existujúcej vedeckej literatúry o efektívnych formách poskytovania informácií s cieľom zvýšenia miery záujmu o ne a tiež ich pochopenia.

¹ Možnosť WebTv umožňovala zapojenie sa do experimentu aj jednotlivcom, ktorí nie sú používateľmi počítača.

Obrázok: Ukážka vizuálu brožúry

Zdroj: Liebman & Luttmmer (2015)

Tento projekt je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu

Webový tutoriál pokrýval rovnaké tri základné témy ako brožúra, ale bol prispôsobený situácii každého respondenta – ak bola respondentom žena obsahoval informácie o dlhovekosti žien, všetky postavy v príkladoch boli ženy a ak bol respondentom muž, tieto informácie sa vzťahovali na mužov a návratnosť oneskoreného uplatnenia sa vypočítala presne na základe roku narodenia respondenta. Web-tutoriál obsahoval aj množstvo otázok o informáciách, s cieľom zvýšenia aktívneho zapojenia účastníkov.

Následne po 13 mesiacoch od realizácie intervencie boli členovia zo skupiny s intervenciou aj kontrolnej skupiny pozvaní, aby sa zúčastnili následného prieskumu, ktorý bol navrhnutý tak, aby zmeral účinky informačnej intervencie na zapojenie sa do pracovného procesu a správanie sa pri uplatňovaní dávok sociálneho zabezpečenia. Následný prieskum obsahoval 67 otázok a medián času na jeho vyplnenie bol 18 minút. **Za vyplnenie prieskumu respondentom zaplatili stimul vo výške 5 USD.** Z 2 483 členov experimentálnej vzorky 1 596 dokončilo následný prieskum s celkovou mierou odpovedí 64,3 percenta.

Randomizácia

Randomizácia prebiehala v experimente na dvoch úrovniach a to v prvom rade pri náhodnom oslovení účastníkov na zapojenie sa do ich experimentu. Toto autori realizovali náhodnou voľbou jednotlivých čísl telefónneho čísla. Týmto sa limitovalo selektívne skreslenie, kde by bola zapojená len špecifická skupina ľudí (s určitou charakteristikou, napríklad osoby, ktoré sa poznajú alebo majú špecifickú motiváciu na zapojenie sa do experimentu – nespokojnosť s nastavením sociálneho systému). Druhý krát bola randomizácia realizovaná na úrovni zaradovania účastníkov do skupiny s intervenciou (teda skupiny, ktorej členovia sa zúčastnili tutoriálu a obdržali brožúru) a kontrolnej skupiny (bez možnosti účasti na tutoriáli a bez obdržania brožúry). V tomto prípade je okrem selektívneho skreslenia randomizácia dôležitá aj z hľadiska porovnateľnosti oboch skupín v kontexte charakteristík jednotlivých účastníkov a vylúčenia vplyvu iného faktora na rozhodnutia (napríklad ak by účastníkmi skupiny s intervenciou boli vo vyššom pomere ženy v porovnaní s kontrolnou skupinou, nebolo by možné jednoznačne určiť, či je výsledný efekt dôsledkom intervencie alebo odlišných charakteristík členov skupiny).

4.4 Výsledky

Terénny experiment opísaný v tomto článku ukazuje, že **relatívne mierna a ľahko škálovateľná informačná intervencia môže mať významný vplyv na participáciu starších jedincov.** Relatívne jednoduchá a lacná forma intervencie (zaslaná brožúra v kombinácii s pozvánkou na účasť v 15-minútovom online tutoriáli) zvýšila podiel vzorky zostávajúcej v pracovnom procese o 4 percentuálne body. Tento vplyv je štatisticky významný pre celú vzorku a zdá sa, že je spôsobený najmä ženskými účastníkmi experimentu, ktoré zvýšili svoju účasť na pracovnej sile o 7 percentuálnych bodov v reakcii na intervenciu. **Rozdiel medzi ženami a mužmi vo veľkosti ich odpovede na intervenciu však nie je štatisticky významný.** Nezistili sme štatisticky významné účinky intervencie na pravdepodobnosť, že si respondenti začali uplatňovať dávky sociálneho zabezpečenia. Pretože naša intervencia poskytla členom skupiny s intervenciou rôzne informácie o sociálnom zabezpečení a tiež komunikovala všeobecnejšie posolstvo, že „odpracovať ďalšie roky je prospešné“. Zistili tiež, že informačná intervencia zvýšila návrat k dlhšej práci, najmä u žien.

Návrh na zmenu politiky

Zvýšiť mieru dostupnosti informácií a aktívneho zapojenia sa do získavania informácií o fungovaní sociálneho systému najmä u ohrozených skupín.

Tento projekt je podporovaný z Európskeho sociálneho fondu

Ekonomický efekt uplatnenia výsledku

Využitie brožúry a tutoriálu predstavuje jednoduchý a relatívne lacný nástroj na zvýšenie miery zapojenie sa jednotlivcov v preddôchodkovom veku do pracovného procesu, čo predstavuje z celospoločenského hľadiska **zníženie tlaku na sociálny systém** a z hľadiska jednotlivca **zvýšenie jeho budúcich dôchodkových dávok**. Experiment zároveň preukázal, že zvýšenie miery informovania jednotlivcov o fungovaní sociálneho systému nevedol k zvýšenému záujmu o čerpanie sociálnych dávok.